

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เรื่องเพศกับการศึกษายังคงเป็นเรื่องที่ได้แย้งกันอยู่อย่างไม่รู้จบสิ้น ทั้งๆที่เรื่องเพศนั้นเกี่ยวข้องกับมนุษย์มาตั้งแต่แรกเกิด และตามหลักจิตวิทยาถือว่า เรื่องเพศเป็นสัญชาตญาณ (Sexual Instinct) อย่างหนึ่งตามธรรมชาติ เพราะมนุษย์ทุกรูปทุกนามเกิดมาพร้อมด้วยเพศ และเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความเจริญเติบโตทางเพศก็เป็นความเจริญเติบโตส่วนหนึ่งของมนุษย์ ทั้งในทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างเห็นได้ชัด เรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องผ่านพบและประสบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงอย่างสุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้ เพราะเรื่องเพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างแท้จริง (สุชาติ และวรรณิ โสมประยูร : 2531)

แต่ความเชื่อมโยงของเรื่องเพศนี้มีความสัมพันธ์ในลักษณะใด กว้างขวางขนาดไหน ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมหนึ่งๆ ไม่ใช่เรื่องสากลเหมือนทั่วถึงกันหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทยเรา การพูดถึงเรื่องเพศในที่สาธารณะ จำกัดเนื้อหาให้พูดกันได้น้อยมาก หรือพูดกันเฉพาะในวงจำกัด ถ้ามองได้กันได้แค่เป็นเพศใดเท่านั้นพอ ถ้าไปพูดถึงเรื่องเพศของบุคคลอื่นใดนอกเหนือจากเรื่องนี้ ถือเป็นเรื่องไม่สุภาพ เพราะเรื่องเพศในรายละเอียดต่างๆ ถือเป็นเรื่อง “ลับ” พูดกันได้เฉพาะในที่ “ลับหูลับตา” คนอื่น (รศ. นิตยา มาสะวิสุทธิ์ และคณะ : 2534)

และถึงแม้ว่าบรรทัดฐาน (Norm) ของสังคมจะกำหนดให้เรื่องเพศเป็นเรื่องปกปิด (Taboo) การพูดคุยสื่อสารกันถึงเรื่องเพศอย่างเปิดเผยโจ่งแจ้งนับเป็นกิริยาที่ไม่พึงกระทำ แต่ดูเหมือนว่าสิ่งใดก็ตามที่ยังปิด มนุษย์ก็ต้องการจะรู้ด้วยความอยากรู้อยากเห็นเป็นสำคัญ เราจึงพบว่าตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนานของมนุษยชาติ เรื่องเพศไม่เคยจะถูกปิดสนิทได้อย่างแท้จริง แต่กลับทวีการเปิดเผยอย่างโจ่งแจ้งเรื่อยมา ทั้งประโยชน์ในเชิงวิชาการ และในเชิงสนองความต้องการส่วนตัว (กิตติ กันภัย : 2535)

ดังที่สุกัญญา สุจฉายา (อ้างถึงในพินิจ สุภมัสคอุ้งกูร, 2528) ว่า ความรู้เรื่องเพศและเพศศึกษามีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกและสัญชาตญาณ

(Instinct) ทางเพศนั้นเป็นเรื่องของความเหมาะสมและความแตกต่างกันในสังคม สังคมไทยเป็นสังคมที่เคร่งครัดในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก อันมีผลทำให้คนไทยไม่กล้าแสดงออกและเก็บความรู้สึก ซึ่งเป็นสัญชาตญาณทางเพศดังกล่าว อันอาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาหรือการแสดงออกในรูปแบบต่างๆ เพื่อลดความเครียด (Tension) ของสัญชาตญาณทางเพศ

สังคมไทยในอดีตจึงมีการแสดงออกในรูปแบบต่างๆ เช่น การละเล่นตีจับ มอญซ่อนผ้า เป็นต้น ซึ่งการละเล่นเหล่านี้เป็นการละเล่นที่เปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้พูดคุยกัน แสดงความสนิทสนมและถูกเนื้อต้องตัวกันได้ ไม่ว่าจะเป็นการจับมือถือแขน ไล่ปล้ำ โดยไม่ถือว่าเป็นผิดประเพณี (ปราณี วงศ์เทศ : 2526) นอกจากนี้บทเพลงปฏิพากย์ของไทย ซึ่งเป็นบทเพลงที่มีปฏิกิริยาตอบโต้สังคมหลายๆ ด้าน ส่วนหนึ่งก็คือ สามารถกล่าวถึงอวัยวะเพศและการร่วมเพศได้ ซึ่งตามปกติสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งหยาบคาย ควรปกปิด เมื่อก้าวถึงสิ่งเหล่านี้จะเลี่ยงใช้คำอื่นแทน แต่ชาวบ้านกลับมาร้องเป็นเพลงอย่างเปิดเผย เช่น เพลงอีแซว มีเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า (พินิจ สุภัมภ์สมุทร : 2528)

เออ...จะให้พี่เข้าบ้าน แล้วยังงวย

พี่จะเข้าทางใต้หรือทางเหนือ

นี่ปากกรอกของน้องมันไม่กลวง

พี่ก็มองดูชายพี่ก็มองดูขวาพี่ก็มองนะน้อง

เชิญซิพี่เชิญซิจะ

พี่มานึกจนแล้วก็จินจิต

ที่ปากกรอกของน้องมันไม่กลวง

ช่วยมาหีบเอาหนามพวงออกสา

น้องเปิดหนามพวงแล้วจอมขวัญ

เลยเปิดหมวกบนหัวเลยมุดหัวสิ้นแรง

พอเขาเปิดหนามพวงประตูบ้านมันก็กว้าง

ให้น้องเดินหน้าพี่จะเดินตามหลัง

ให้น้องนำหน้าพี่จะเดินตามตูด

ขอให้พี่น้องแม่ช่วยอธิบาย

บอกพี่มาให้เชื่อจริงให้ตาย

ใครเขาเอาหนามพวงเข้ามาอุดไว้

พี่มองหาแต่ช่องจะเข้าไป

ให้มุดหัวกันเข้ามาพี่จะได้ไป

มายืนคดยืนคิด แล้วจะทำยังไง

ใครเขาเอาหนามพวงเข้ามาอุดไว้

พี่ได้เดินเข้ามาง่ายขึ้นง่าย

แล้วจะเข้าไปนั่นเข้าไม่ได้

พี่นั่งคั่นหน้าแดงมันก็เข้าไม่ได้

พี่เลยติดตามนางจริงให้ตาย

สองคนกะนางพี่จะตามไป

จะติดพันเดินพูดกันเรื่อยไป

จะเห็นได้ว่าเรื่องเพศของไทยเรานั้นได้มีการนำเสนอออกมาทางด้านศิลปะ และความบันเทิง และเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ด้วยการสะท้อนความงามทางภาษาออกมา ซึ่งผู้ประพันธ์แต่ละคนต่างกลั่นกรองภาษาออกมาทางกลวิธีเปรียบเปรยอุปมาอุปมัยต่างๆ ได้งดงามยิ่ง ดังเช่นบทอิศวรรยในเรื่องลิลิตพระลอที่ถือว่าเป็นบรมครูทางบทอิศวรรย (นิสิตศึกษา : 2537)

“...กรเกี่ยวกรกอดเกื้อ เนื้อแนบเนื้อโอเนื้อ

อ่อนเนื้อเอาใจ

พักตราไสใหม่หมา หน้าแนบหน้าโอหน้า

นุ่มหน้าสะสม

นมแนบนมนิ่มนึ่ง ท้องแนบท้องโอท้อง

อ่อนท้องทรงสมร

.....

ลบองบรรพ์หลากเหล่น บเหนือบได้เว้น

ห่มชูสมสมร

ดุจอัสดรหินห้า แรงเร่งเร่งฤทธิกล้า

เร่งเร่งฤทธิยาว

ดุจสารเมามันบ้า งาไล่แทงวงคว่า

อยู่คลุกเกล้าเอา

ประเล้าโลมอ่อนไต้ แก้วพี่เอยเรียมไต้

ยากด้วยเขาวมาลย์

เอ็นดูวานอย่าพร้อง เชิญพระนุชนิมนึ่ง

อดพี่ไว้เอาบุญ ก่อนเทอญฯ

เรื่องเพศในสื่อมวลชน

จากการศึกษาพบว่าเนื้อหาเรื่องเพศที่นำเสนอทางสื่อมวลชนมีมาช้านานแล้ว และดูเหมือนว่าจะเป็นของคู่กันมากับสื่อมวลชน จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าเรื่องเพศในสังคมไทยมีการนำเสนอผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์มาตั้งแต่แรกเริ่มที่มีการตั้งโรงพิมพ์แล้ว นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอผ่านทางสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ซึ่งจะนำเสนอในหัวข้อต่อ ๆ ไปนี้

เรื่องเพศในสื่อสิ่งพิมพ์

เนื้อหาเรื่องเพศศึกษาได้มีการนำเสนอออกสู่มวลชนทางสื่อสิ่งพิมพ์เป็นลำดับแรก และเพื่อความชัดเจนในการศึกษา จึงแบ่งสาระเรื่องเพศศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ คือ

1. สาระเรื่องเพศศึกษาในเชิงวิชาการ

สาระเพศศึกษาในเชิงวิชาการ นำเสนอด้วยวิธีการเขียนตอบปัญหา เช่น ข้อเขียนเชิงตอบปัญหา “อธิบายปัญหาความขัดข้อง” ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือชริตญาณ หรือการให้ความรู้ในรูปแบบของบทความและตอบปัญหา ในนิตยสารปัญหาชีวิตร์ เช่น บทความเรื่องอดีตคามกิริยาในบุรุษ บทความเรื่องอดีตคามกิริยาในสตรี การตอบปัญหาชีวิตร์ส่วนตัว เรื่องของสามี ภรรยา การคุมกำเนิด เป็นต้น

แต่ยังคงมีการจำกัดในเรื่องของอายุในเรื่องการรับรู้เรื่องเพศอยู่บ้าง ดังเช่น หนังสือเรื่อง “จดหมายนายแพทย์ถึงลูกสาว” ผู้เขียนกล่าวในคำนำว่า “หนังสือเล่มนี้เล็กไม่เหมาะสำหรับเด็กหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี” และในนิตยสารวิทยาศาสตร์ทางเพศ ดีพิมพ์คำว่า “จำหน่ายเฉพาะผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วเท่านั้น (For Adultery)” ใว้บนหน้าปก สาระของนิตยสารเล่มนี้เป็นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในรูปแบบของบทความทางวิชาการและการตอบปัญหาทางเพศ สำหรับนิตยสารนิตยสารเพศศึกษาและปรัชญา นำเสนอสาระเรื่องเพศศึกษา เพศศาสตร์ (Sexology) ปรัชญานิยายที่สอดแทรกเนื้อหาทางเพศ สุขวิทยาทางเพศ และปณิณกะเกี่ยวกับเพศ ในรูปแบบของการเสนอยังคงเป็นบทความและการตอบปัญหาเป็นส่วนใหญ่

จึงสรุปได้ว่าเนื้อหาความรู้เรื่องเพศศึกษาในเชิงวิชาการทางสื่อสิ่งพิมพ์ในระยะแรกเริ่มนั้นส่วนมากนำเสนอในรูปแบบของบทความ วิชาการและการตอบปัญหา นอกจากนี้บางฉบับยังมีการกำหนดอายุของผู้อ่านด้วย

2. สารคดีศึกษาในเชิงตอบสนองความต้องการทางอารมณ์

สารคดีเรื่องเพศศึกษาที่นำเสนอเรื่องราวๆ ใดๆ เรื่องโป๊พร้อมภาพประกอบ สารคดีนำเสนอเรื่องราวเช่นนี้เริ่มปรากฏเด่นชัดในสมัยที่มีโรงพิมพ์เกิดขึ้น คือในสมัยรัชกาลที่ 5 จากเรื่องโป๊ที่เป็นเรื่องเล่าก็ขยายตัวมาเป็นเรื่องโป๊ในสื่อสิ่งพิมพ์ ต่อจากนั้นไม่นาน มีหนังสือโป๊พิมพ์จำหน่ายเป็นเล่มเล็กๆ ขนาดเล่มละสลึงของ “วัดเกาะ” เป็นความเรียงเรื่องโป๊ตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งแปลและตัดแปลงมาจากนิยายโป๊ของต่างประเทศ (กิตติ กัณภัย : 2535)

และเรื่องเพศประเภทนี้ได้มีการพัฒนามาเรื่อยๆ หน้าปกเริ่มเป็นรูปโป๊พิมพ์สอดสี และขายกันอย่างเสรี ในรัชกาลที่ 6 ซึ่งกิตติ กัณภัย อ้างถึงลาวัญย์ โชติามระ ว่า

โดยที่การจำหน่ายหนังสือโป๊เป็นไปโดยเสรี และค่อนข้างจะเปิดเผย ทางการค้ารวมสมัยนั้นคงจะระคายตาระคายใจไม่น้อย ฉะนั้นจึงมีคำสั่งห้ามซื้อ ห้ามขายโดยเด็ดขาด โดยถือว่าผิด กฎหมายอาญาประเภทลามกอนาจาร แต่ก็ยังไม่วายมีการซื้อขายกันแบบ “ใต้ดิน” เรื่อยมา

สำหรับเนื้อหาเพศศึกษาที่นำเสนอเรื่องราวๆ ใดๆ เรื่องโป๊พร้อมภาพประกอบ เช่น เรื่อง ความรักของโสเภณี เรื่อง มาโชติสม์ หญิงที่มีสุขด้วยตะพดและแซ่ นางบำเรอเปรอสาวท นั้นปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ (ในปี พ.ศ. 2482) นับได้ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่สอดแทรกเนื้อหาเรื่องเพศที่เด่นชัดมากที่สุดในระยะแรกเริ่มของวงการสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ และยังคงมีการนำเสนอนวนิยายอิงเรื่องเพศเรื่อยมาทั้งในหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร เช่น นิตยสารท่องเที่ยวสัปดาห์ นำเสนอนวนิยายเรื่อง “วราห์มีเมียเสียแล้ว” ซึ่งมีบทประเล้าประโลมอย่างชัดเจน นิตยสารชีวิตไทย นำเสนอภาพปลุกอารมณ์เพศสอดแทรกฉบับละ 1-2 ภาพ และขำขันเรื่องเพศ ในคอลัมน์ “จับแพะชนแกะ”

การนำเสนอสารคดีที่สอดแทรกในนวนิยายและการนำเสนอภาพปลุกอารมณ์เพศ ยังคงมีปรากฏเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

เรื่องเพศที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทย

ปัจจุบันสื่อมวลชนเองได้กลายเป็นช่องทางของการเปิดเผยและถ่ายทอดเรื่องเพศนี้ให้ปรากฏแก่สายตาของสาธารณชน (กิตติ กันภัย : 2535) ไม่เพียงแต่สื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้น แต่ยังถูกนำมาผลิตเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของภาพยนตร์ด้วย โดยมีการนำจากโป๊มาปรากฏให้เห็นในภาพยนตร์ไทยด้วย มีปรากฏชัดเจนเมื่อ 40-50 ปีที่ผ่านมา

...หนังไทยยุค 16 มม. นี้ถูกสร้างมาเป็นระบบขาวดำเพียงไม่กี่เรื่อง ก็หันมาสร้างกันเป็นหนังสือ โดย มจ. ศุกรวรรณดิศ ดิศกุล หรือท่านขาว ได้เป็นผู้ริเริ่มขึ้น ด้วยเรื่อง “สุภาพบุรุษเสื่อไทย” ในหนังเรื่องนี้ท่านขาวได้บุกเบิกด้วยการนำเอาคาราประเภทดาวเปลือยเข้ามาแทรกไว้ในหนังอย่างได้จังหวะเหมาะเจาะตามท้องเรื่อง จนโด่งดังเกรียวกราวถูกกล่าวขานกันไปทั้งเมือง หลังจากที่ท่านขาวได้สอดแทรกบทเปลือยๆ โป๊ๆ เอาไว้ในเรื่องสามปอยหลวง โดยเป็นการแสดงบทเปลือยของคาราตัวประกอบที่ไม่มีบทบาทอะไร ในฉากสาวๆ ชาวเหนือเปลือยร่างกายเป็นหมู่เท่านั้น

นับแต่นั้นมาก็เลยกลายเป็นของธรรมดาที่จะต้องมีการแทรกบทเปลือยๆ โป๊ๆ เอาไว้ในหนังไทยบ่อยเข้า แล้วค่อยๆ แก่คึกกรึ้นตามลำดับความมั่นใจของผู้กำกับ ความใจกล้าของคารา และการปล่อยปละละเลยไม่กวดขันของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง จนโจ่งแจ้งเห็นของลับของสงวนกันหนักข้อขึ้นเรื่อยๆ (กิตติ กันภัย, 2535)

เรื่องเพศในสื่อวิทยุกระจายเสียง

สื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่น่าเสนอสาระ และความบันเทิงให้กับผู้ฟัง หรือผู้รับสาร ปัจจุบันสื่อวิทยุกระจายเสียงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากสื่อมวลชนที่น่าเสนอสาระโดยวิธีการสื่อสารทางเดียว (One-way Communication) มาเป็นการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) ซึ่งผู้ฟังรายการสามารถโต้ตอบ หรือซักถามปัญหาและความคับข้องใจได้ทันทีทันใดในขณะที่ฟังรายการออกกระจายเสียงอยู่ รูปแบบการนำเสนอเช่นนี้เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของสังคมและเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสาร

ดังจะเห็นได้จากการปรับตัวของสื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อรองรับความต้องการของมวลชนปัจจุบัน ด้วยการพยายามที่จะเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคม เศรษฐกิจ เช่น ปัญหาสภาพแวดล้อม ผู้หญิง ความรุนแรง ความยากจน ตลอดจนสถานะความโดดเดี่ยว แยกแยกของมนุษย์ในสังคม จึงมีรายการวิทยุกระจายเสียงจำนวนหนึ่งที่พยายามมีบทบาทในด้านสร้างสรรค์สังคมด้วยการรณรงค์เพื่อสาธารณประโยชน์ (สายทิพย์ สุขดิพันธ์ : 2534)

ดังเช่นรายการวิทยุกระจายเสียง จส.100 ที่ประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมจากผู้ฟังรายการอย่างท่วมท้น ด้วยการนำเสนอรายงานสภาพการจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตปริมณฑล ในปี พ.ศ. 2534 ด้วยวิธีการนำเอาลักษณะของความโดดเด่นของสื่อวิทยุกระจายเสียงมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และใช้เครื่องมือสื่อสาร คือ โทรศัพท์ มาใช้ในการสื่อสารต่อกันในลักษณะของการกระจายเสียงด้วยรูปแบบของการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) ทำให้สื่อความหมายได้ถึงกลุ่มเป้าหมาย และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะจุดหรือเฉพาะที่ได้ดีอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

และในช่วงปีต่อๆ มา เนื้อหาสาระทางสื่อวิทยุกระจายเสียงมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนออย่างเห็นได้ชัด คือเปลี่ยนจากคลื่นแห่งความบันเทิงด้านเสียงเพลง และข่าว มาเป็นคลื่นแห่งความช่วยเหลือและคลื่นแห่งความหวัง โดยการให้ความช่วยเหลือทางการให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพกาย จิตใจ การจ้างงาน เพศศึกษา และให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารประเภทต่างๆ อีกมากมาย การให้บริการข้อมูลแก่สาธารณะทางรายการวิทยุกระจายเสียงในเรื่องดังกล่าวนี้เคยมีการจัดทำขึ้นมาก่อนแล้ว แต่ยังไม่มีความสำคัญมากนักเพราะใช้เวลาในการนำเสนอเพียง 3-5 นาทีเท่านั้นในช่วงข่าว หรือแนะนำสาระนั้นไว้ในช่วงพักของรายการต่างๆ และเป็นไปในลักษณะของการนำเสนอในรูปแบบของการสื่อสารทางเดียว (One-way Communication)

สำหรับรายการให้คำปรึกษา เช่น รายการให้คำปรึกษาทางด้านจิตวิทยานั้นมีการนำเสนอทางสื่อวิทยุกระจายเสียงมาบ้างแล้วเช่นกัน แต่ไม่แพร่หลายมากนัก เนื่องจากจัดในช่วงของวันหยุดสุดสัปดาห์และเวลาในการนำเสนอเพียงแค่ 2-3 ชั่วโมงเท่านั้น และเพราะความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร รวมถึงความเหงาที่เพิ่มขึ้นของคนกรุงเทพฯ ที่เป็นเหตุผลขั้นพื้นฐานของการแพร่หลายของรายการเพื่อสาธารณประโยชน์ จึงทำให้มีการสื่อสารในลักษณะของการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) เกิดขึ้นทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในปัจจุบัน (Pattara Danutra : 1994)

ในขณะที่เดียวกันข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในปัจจุบันเล่นบทบาทเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตมนุษย์ กลุ่มคนเมืองหลวงถูกแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆตามความสนใจของตน ดังนั้นรายการวิทยุกระจายเสียงในอดีตที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ไม่มีความหลากหลาย จึงเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอมาเป็นรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้นเพื่อบริการข้อมูลแก่มวลชนสมัยใหม่ (ระวีวรรณ ประกอบผล อ้างถึงใน No More Lonely Voice: Bangkok Post, May 1, 1994) ที่คนแต่ละกลุ่มมีความสนใจ มีปัญหา มีความต้องการเฉพาะกลุ่ม ดังตัวอย่างรายการวิทยุกระจายเสียงที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารและให้บริการแก่สาธารณะที่เป็นที่นิยม มีดังนี้

สถานี	วัน	เวลา	ชื่อรายการ	ประเภทของรายการ
FM 88.0	จันทร์-อาทิตย์	05:00-02:00	Radio No Problem	เพลงและ ให้คำปรึกษาทั่วไป
FM 89.0	จันทร์ - ศุกร์	06:00-07:00	ใส่ใจเพื่อคุณภาพชีวิต	สุขภาพ
FM 89.5	จันทร์ - ศุกร์	17:30-18:00	ธรรมชาติบริสุทธิ์	สภาพแวดล้อม
FM 90.5	จันทร์ - เสาร์	11:00-12:30	วัฒนธรรมไทย	วัฒนธรรมไทย
FM 94.0	จันทร์ - เสาร์	18:15-02:00	Ninety-Four Radio Clinic	สุขภาพกาย ใจ ปัญหาชีวิต เพศศึกษา
FM 96.0	อาทิตย์	17:00-08:00	เนชั่นกฎหมายน่ารู้	กฎหมาย
FM 100.0	จันทร์ - อาทิตย์	24 ชั่วโมง	จส. 100	จราจรและสุขภาพ
FM 102.5	จันทร์ - อาทิตย์	05:00-02:00	Smile Radio 5	หลากหลาย
FM 104.5	จันทร์ - อาทิตย์	24 ชั่วโมง	Green Wave	เพลงและสิ่งแวดล้อม
FM 106.5	จันทร์ - ศุกร์	09:00-12:30	คลินิกรักลูก	ดูแลรักษาสุขภาพเด็ก
FM 106.5	เสาร์	15:00-18:00	เสรีชีสุข	ทั่วไป

ที่มา : Prespective : Bangkok Post, May 1, 1994

จากการศึกษาดูการเปลี่ยนแปลงของรายการวิทยุกระจายเสียงในคลื่นต่างๆ พบว่ารายการ Ninety - Four Radio Clinic นำเสนอในคลื่น F.M. 94.0 เมกกะเฮิรตซ์ ทางสถานีททบ. ด้วยเนื้อหาเรื่องสุขภาพกาย ใจ รวมถึงปัญหาความรักและเพศศึกษา ในรูปแบบและเนื้อหาที่เเต่ต่างกับปัญหาอย่างตรงไปตรงมาและเปิดเผย (Problem Oriented) ไม่ใช่เนื้อหาแบบวิชาการที่นำเสนอ

ในรูปแบบของบทความที่เคยปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ และด้วยเรื่องของค่านิยมของสังคมไทยในเรื่องเพศยังไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมในเรื่องของการเปิดเผยมากเท่าใดนัก ทั้งที่ในความเป็นจริงของสังคมแล้วเรื่องเพศในสังคมไทยยังคงมีอยู่ในลักษณะลักปิดลักเปิดอยู่ ดังจะเห็นภาพจิตรกรรมฝาผนังที่เป็นภาพศิลปะ โป๊ เปลือยตามวัดวาอารามต่างๆ หรือเห็นปรากฏอยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ซึ่งมีมานานแล้วในลักษณะของการตอบปัญหาทางเพศ หรือการให้ความรู้ในเรื่องของเพศศึกษา รวมถึงการนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่ชวนให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกทางเพศ ปรากฏการณ์การนำเสนอเนื้อหาต่างๆ เหล่านี้มีผู้สนใจ และแสดงความคิดเห็นมากมายทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และประเด็นปัญหาเหล่านี้ยังเป็นที่ยกเถียงกันอยู่ถึงผลกระทบที่ถูกต้องว่าเป็นอย่างไร

การนำเสนอสาระเพศศึกษาในรายการ Ninety-Four Radio ช่วงเพศศึกษา เป็นการกระจายเสียงสาระเพศศึกษาผ่านทางสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นรายการแรกที่น่าสนใจเป็นประจำทุกวันจันทร์ ถึงวันเสาร์ เวลา 01.00-02.00 น. ในลักษณะของการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาสาระเป็นเช่นเดียวกับการนำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่นการขอคำปรึกษา การแสดงความคิดเห็นในเรื่องเพศ เป็นต้น หากแต่ในสื่อวิทยุกระจายเสียงมีลักษณะเป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนอย่างฉับพลันมากกว่าเมื่อเทียบกับสื่อสิ่งพิมพ์ อีกทั้งยังมีคณะกรรมการกช. กบว. รวมถึงเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงนั้นๆ คอยกำกับดูแลอยู่ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงปรากฏการณ์การรับรู้เรื่องการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียง รายการ Ninety - Four Radio Clinic ช่วงเพศศึกษาว่า บุคคลกลุ่มต่างๆ ที่มีภูมิหลังทางการศึกษาต่างกัน ดำเนินวิชาชีพต่างกัน จึงน่าจะทำให้มีทัศนคติต่อเรื่องเพศและเพศศึกษาแตกต่างกันไปด้วย เช่นกลุ่มนักสังคมศาสตร์ กลุ่มนักจิตวิทยา และกลุ่มผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง ในขณะที่เดียวกันทำการศึกษาถึงปรากฏการณ์การรับรู้เรื่องการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของกลุ่มเป้าหมายเพศชายและเพศหญิงด้วย

ปัญหานำวิจัย

การนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในสังคมไทยปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตว่าจะได้รับการยอมรับจากคนในสังคมหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์การรับรู้ปรากฏการณ์เรื่องการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในสังคมไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มนักสังคมศาสตร์ กลุ่มนักจิตวิทยา และกลุ่มผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์การรับรู้ปรากฏการณ์เรื่องการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในสังคมไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มเป้าหมายเพศชาย และเพศหญิงที่ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง

ข้อสันนิษฐาน

1. การรับรู้ปรากฏการณ์เรื่องการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในสังคมไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มนักสังคมศาสตร์ กลุ่มนักจิตวิทยา และกลุ่มผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงแตกต่างกัน
2. การรับรู้ปรากฏการณ์เรื่องการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในสังคมไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มเป้าหมายเพศชายและเพศหญิงที่ฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษารายการวิทยุกระจายเสียง รายการ Ninety - Four Radio Clinic ช่วงเพศศึกษา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้ คือ

- ศึกษาเนื้อหาสาระของรายการในช่วงเวลา 3 เดือนหลังเท่านั้น คือเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2537 ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการฟังรายการขณะออกกระจายเสียง และจากเทปบันทึกเสียงที่บันทึกเอาไว้ แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย รวมถึงนำมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย และในการทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง

นิยามศัพท์

สื่อวิทยุกระจายเสียง	เครื่องมือที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้ ความบันเทิงให้แก่สาธารณชน โดยกระจายเสียงเรื่องเพศศึกษาผ่านคลื่นวิทยุระบบเอฟ เอ็ม 94.0 เมกกะเฮิร์ตซ์ ผ่านทางรายการ Ninety - Four Radio Clinic
ผู้ส่งสารหรือผู้ดำเนินรายการ	บุคคลซึ่งทำหน้าที่ในการดำเนินรายการให้ความรู้ ความบันเทิง แก่ผู้ฟังรายการ ในที่นี้หมายถึง กาย รัตติกาล
เพศศึกษา	การให้การศึกษาในเรื่องของการให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด หรือความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่ดีในเรื่องของธรรมชาติของเพศ และพฤติกรรมทางเพศ แบ่งตามเนื้อหาที่ประกอบกันเป็นความรู้ 4 ลักษณะ คือ 1. ลักษณะทางชีววิทยาของความรู้เรื่องเพศ (BIOLOGICAL ASPECT) ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับกายวิภาค สรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เช่น โครงสร้าง และหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ รวมถึงความเจริญเติบโตทางเพศในด้านร่างกาย (PHYSICAL SEXUAL DEVELOPMENT) เช่น การมีหนวดเครา และขนรักแร้ เสียงแตก การมีประจำเดือน การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ เป็นต้น - ประเด็นที่พบในรายการ Ninety-Four Radio Clinic ในลักษณะธรรมชาติของอวัยวะเพศชายและหญิง หรือ การนำเสนอถึงวิธีการคุมกำเนิด การใช้ถุงยางอนามัยให้ถูกวิธี เป็นต้น 2. ลักษณะทางสุขศึกษาของความรู้เรื่องเพศ (HYGIENIC ASPECT) ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพ และระวังรักษาร่างกายให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ข้อควรระวังรักษาและสุขภาพปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพศ ฯลฯ

- ประเด็นที่พบในรายการ Ninety-Four Radio Clinic คือ น้ำมันจิ้งจก น้ำมันจิ้งเหลนที่ผู้ชายบางคนเชื่อว่าสามารถทำให้อวัยวะเพศใหญ่ได้ หรือในประเด็นหัวข้อชื่อว่า สัมภาษณ์คุณบังอร หมอชาวบ้าน เรื่องบุหรี แนะนำถึงอันตรายจากการสูบบุหรี เป็นต้น

3. ลักษณะของจิตวิทยาของความรู้เรื่องเพศ (PSYCHOLOGICAL ASPECT) ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับจิตใจและอารมณ์ เช่น ความเจริญเติบโตทางเพศในด้านจิตใจ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ และอารมณ์เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น แรงผลักดันทางเพศ (Sexual Drive) การระบายอารมณ์ทางเพศ ทศนคติต่อเพศตรงข้าม ความรัก ความต้องการ หรือความรู้สึกทางเพศ ความผิดปกติทางด้านจิตใจ และอารมณ์ ฯลฯ

- ประเด็นที่พบในรายการ Ninety-Four Radio Clinic ในช่วงเพศศึกษา คือ ทำอย่างไรจึงจะเป็นที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม หรือออกหูกทำอย่างไร ใช้วิธีใดในการรักษา และสอนให้รู้จักอารมณ์ สัญชาตญาณทางเพศให้วัยรุ่นทราบว่าควรหลีกเลี่ยงที่จะอยู่กับเพื่อนต่างเพศตามลำพัง สอนให้รู้จักยับยั้งชั่งใจ เป็นต้น

4. ลักษณะทางสังคมวิทยาของความรู้เรื่องเพศ (SOCIOLOGICAL ASPECT) ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและมาตรฐานความประพฤติ หรือกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพศสัมพันธ์ อิทธิพลของเหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อม การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน ชีวิตสมรส หรือชีวิตครอบครัว การวางแผนครอบครัว ประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ

- ประเด็นที่พบในรายการ Ninety-Four Radio Clinic คือ สอนให้รู้จักรักกันवलสงวนตัว สอนให้เพศหญิงรู้จักปกป้องสิทธิของตัวเอง มีความรักที่ดีต่อพ่อแม่ และให้รับรู้

ปัญหาเรื่องเพศในปัจจุบัน เช่น ครูลามกในโรงเรียน รวมถึง ภัยเพศ เรื่องข่มขืน เป็นต้น

กลุ่มนักสังคมศาสตร์	ผู้ทำงานทางด้านสังคมให้ความรู้เกี่ยวกับสังคม และช่วยเหลือบุคคลให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ในที่นี้ หมายถึง รศ. วันทนีย์ วาสิกะสิน นายวัลลภ ตังคณานุก์ และนางประทีป อึ้งทรงธรรมฮาดะ
กลุ่มนักจิตวิทยา	ผู้มีอาชีพในทางบำบัดทางจิตวิทยา และการทดสอบทางจิตวิทยา ตลอดจนให้ความรู้และให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาเกี่ยวกับปัญหาทางเพศ ในที่นี้หมายถึง นพ. นวรัต ไกรฤกษ์ และ ดร. วัลลภ ปิยมโนธรรม
กลุ่มผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง	ผู้ทำหน้าที่ในการดูแลการดำเนินงานทางด้านการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง และผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง ในที่นี้หมายถึง รศ. จุมพล รอดคำดี และรศ. สุนีย์ สิริสุขะ
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
1. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาการรับรู้ปรากฏการณ์เรื่องการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงในสังคมไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศศึกษา
 2. เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมและปรับปรุงการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องผ่านทางสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ต่อไป
 3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาการนำเสนอสาระเพศศึกษาทางสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ต่อไป

4. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการให้มีการศึกษาถึงปัญหาเพศศึกษาอย่างจริงจังในสังคมไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย